

Vuosikertomus

2009

Tiivistelmä

EUROOPAN
TIETOSUOJAVALTUUTETTU

Vuosikertomus

2009

Tiivistelmä

**Europe Direct -palvelu auttaa sinua löytämään
vastaukset EU:hun liittyviin kysymyksiisi**

Yhteinen maksuton palvelunumero (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Jotkin matkapuhelinoperaattorit eivät salli pääsyä 00 800 -alkuisiin numeroihin, tai niistä voidaan laskuttaa.

Suuri määrä muuta tietoa Euroopan unionista on käytettävissä internetissä Europa-palvelimen kautta (<http://europa.eu>).

Luettelointitiedot ovat teoksen lopussa.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2010

ISBN 978-92-95073-76-0

doi:10.2804/19382

© Euroopan unioni, 2010

Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan

JOHDANTO

Tämä on tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun vuosikertomuksesta 2009. Tämä kertomus koskee vuotta 2009 eli Euroopan tietosuojavaltuutetun viidettä kokonaista toimintavuotta uutena riippumattomana valvontaelimenä, jonka tehtävänä on varmistaa luonnollisten henkilöiden perusoikeuksien ja -vapauksien ja erityisesti heidän yksityisyytensä suojelu henkilötietojen käsittelyssä EU:n toimielimissä ja elimissä. Vuosi oli samalla Euroopan tietosuojavaltuutettu Peter Hustinxin ja apulais-tietosuojavaltuutettu Giovanni Buttarellin viisivuotisen toimikauden ensimmäinen vuosi.

Kuten asetuksessa (EY) N:o 45/2001 ⁽¹⁾ (jäljempänä ”asetus”) säädetään, Euroopan tietosuojavaltuutetun päätehtävänä on

- valvoa ja varmistaa, että asetuksen säännöksiä noudatetaan, kun yhteisön toimielimet ja elimet käsittelevät henkilötietoja (**valvonta**);
- neuvoa yhteisön toimielimiä ja elimiä kaikissa henkilötietojen käsittelyyn liittyvissä asioissa. Tähän kuuluu lausuntojen antaminen lainsäädäntöehdotuksista ja sellaisten uusien tapahtumien seuraaminen, joilla on vaikutusta henkilötietojen suojaan (**kuuleminen**);

⁽¹⁾ Asetus (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

- tehdä yhteistyötä kansallisten valvontaviranomaisten ja EU:n entisen kolmannen pilarin valvontaviranomaisten kanssa henkilötietojen suojaamisen yhdenmukaistamiseksi (**yhteistyö**).

Vuosi 2009 oli erittäin merkityksellinen tietosuojaa koskevan perusoikeuden kannalta. Sen aikana nimittäin saatettiin voimaan **Lissabonin sopimus**, joka muodostaa vahvan oikeusperustan kattavalle tietosuojalle kaikilla EU:n politiikan aloilla, aloitettiin julkinen kuuleminen **tietosuojaa koskevan EU:n lainsäädäntökehityksen** tulevaisuudesta sekä hyväksyttiin uusi viisivuotinen toimintaohjelma (**Tukholman ohjelma**), jossa painotetaan tietosuojaa yhtenä ratkaisevista unionin legitimiyyttä ja tehokkuutta vahvistavista tekijöistä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella.

Tietosuojavaltuutettu on tehnyt lujasti työtä kaikilla näillä aloilla ja aikoo jatkaa sitä määrätietoisesti myös lähitulevaisuudessa. Samalla hän on pyrkinyt varmistamaan, että kaikilla asiaan liittyvillä toiminta-aloilla toimii riippumattomia valvontaviranomaisia. Tämä on tehostanut merkittävästi henkilötietojen käsittelyn valvontaa EU:n toimielimissä ja elimissä, lausuntojen antamista uusista politiikoista ja lainsäädäntötoimista sekä läheistä yhteistyötä muiden valvontaviranomaisten kanssa tietosuojan yhdenmukaisuuden lisäämiseksi EU:ssa.

TULOKSET

VUONNA 2009

Vuoden 2008 vuosikertomuksessa määriteltiin seuraavat keskeiset tavoitteet vuodeksi 2009. Suurin osa tavoitteista on saavutettu osittain tai kokonaan.

- [Tietosuojavastaavien verkoston tukeminen](#)

Tietosuojavaltuutettu tuki edelleen voimakkaasti tietosuojavastaavia varsinkin äskettäin perustetuissa virastoissa ja kannusti tehostamaan asiantuntemuksen ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa niiden välillä.

- [Ennakkotarkastusten merkitys](#)

Tietosuojavaltuutettu on vienyt päätökseen lähes kaikki nykyisten tiedonkäsittelykäytäntöjen ennakkotarkastukset useimmissa EU:n toimielimissä ja pysyvissä elimissä sekä panostanut entistä enemmän suositusten jatkotoimien seurantaan. Erityistä huomiota on kiinnitetty virastojen yhteisten tiedonkäsittelykäytäntöjen ennakkotarkastukseen.

- [Horisontaalinen opastus](#)

Tietosuojavaltuutettu julkaisi ohjeet henkilöstön rekrytointiin ja terveyteen liittyvien tietojen käsittelystä työssä sekä laati ohjeluonnoksen videovalvonnasta, joista oli järjestetty kuuleminen. Ohjeilla pyritään varmistamaan sääntöjen noudattaminen toimielimissä ja elimissä sekä järkeistämään ennakkotarkastusmenettelyjä.

[Kantelujen käsittely](#)

Tietosuojavaltuutettu hyväksyi henkilöstölle laaditun kantelujen käsittelyä koskevan käsikirjan ja julkaisi verkkosivustollaan sen pääkohdat, jotta kaikki asianosaiset olisivat tietoisia asiaankuuluvista menettelyistä, myös perusteista, joiden mukaisesti tietosuojavaltuutetulle esitettyjen kantelujen tutkinta voidaan aloittaa. Lisäksi sivustolla on nyt saatavilla uusi sähköinen lomake kantelujen tekemiseen.

- [Tarkastuspolitiikka](#)

Tietosuojavaltuutettu jatkaa asetuksen (EY) N:o 45/2001 noudattamisen arviointia erilaisilla tarkastuksilla kaikissa toimielimissä ja elimissä sekä toimittaa yhä enemmän tarkastuksia paikalla. Prosessin ennakoitavuuden varmistamiseksi julkaistiin ensimmäiset kuvaukset tarkastusmenettelyistä.

- [Lausuntojen määrä](#)

Tietosuojavaltuutettu antoi ennätyselliset 16 lausuntoa sekä neljä muodollista huomautusta uusista lainsäädäntöehdotuksista asiaankuuluvien aiheiden järjestelmällisen seulonnan ja painopisteiden valinnan perusteella ja varmisti niiden asianmukaisen seurannan. Kaikki lausunnot ja huomautukset sekä niiden luettelo ovat saatavilla tietosuojavaltuutetun verkkosivustolla.

Tukholman ohjelma

Tietosuojavaltautettu kiinnitti erityistä huomiota neuvostossa vuoden 2009 lopussa hyväksytyyn uuden viisivuotisen toimintaohjelman valmisteluun vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen toteuttamiseksi. Tehokkaan tietosuojan tarve mainitaan ohjelmassa yhdeksi tämän alueen toteutumisen keskeiseksi edellytykseksi.

- Tiedotustoiminta

Tietosuojavaltautettu paransi edelleen online-tietovälineiden (verkkosivusto ja sähköinen tiedote) laatua ja tehokkuutta sekä arvioi ja saattoi tarvittaessa muun tiedotustoiminnan ajan tasalle (uusi esite ja informaatiotilaisuudet).

- Työjärjestys

Tietosuojavaltautetun työjärjestys hyväksytään pian. Nämä tietosuojavaltautetun toimintaa koskevat määräykset lähinnä lujittavat ja selkeyttävät nykyisiä käytäntöjä. Ne on tarkoitus julkaista verkkosivustolla.

- Resurssienhallinta

Tietosuojavaltautettu tehosti ja kehitti edelleen rahoitus- ja henkilöresursseihin liittyvää toimintaa. Vuoden aikana panostettiin erityisesti EPSO-kilpailuun tietosuojajhenkilöstön rekrytoimiseksi. Ensimmäiset uudet työntekijät on tarkoitus palkata vuoden 2010 aikana.

Euroopan tietosuojavaltautettu: keskeisiä lukuja vuodelta 2009

→ **Ennakkotarkastuksista annettiin 110 lausuntoa**, jotka koskivat terveyteen liittyviä tietoja, henkilöstön arviointia, rekrytointia, ajanhallintaa, turvatarkastuksia, puhelujen tallennusta sekä suoriutumisen arvioinnissa käytettäviä välineitä.

→ **Kanteluja saatiin 111, ja niistä 42 otettiin käsiteltäväksi.**

Useimmat koskivat salassapitovaatimuksen rikkomista, liiallisten tietojen keruuta tai sitä, että rekisterinpitäjän väitettiin käyttäneen tietoja lainvastaisesti.

- **12 tapauksessa** tietosuojavaltautettu totesi, että tietosuojasääntöjä ei ollut rikottu

- **kahdeksassa tapauksessa** katsottiin, että tietosuojasääntöjä oli laiminlyöty.

→ **Hallinnollisista toimenpiteistä järjestettiin 32 kuulemistä.** Neuvontaa annettiin monenlaisista oikeudellisista näkökohdista, jotka liittyivät henkilötietojen käsittelyyn EU:n toimielimissä ja elimissä.

→ EU:n eri toimielimissä ja elimissä **toimitettiin neljä tarkastusta paikalla.**

→ **Ohjeita julkaistiin kolme**, ja ne käsittelivät rekrytointia, terveyttä koskevia tietoja ja videovalvontaa.

→ **Lainsäädännöstä annettiin 16 lausuntoa**, jotka koskivat laajamittaisia tietojärjestelmiä, terroristiluetteloita, tulevaa tietosuojan lainsäädäntökehystä, kansanterveyttä, verotusta sekä liikennettä.

→ **Muodollisia lausuntoja annettiin neljä**, ja ne käsittelivät oikeutta tutustua asiakirjoihin, yleispalvelua ja sähköisen viestinnän tietosuojaa sekä EU:n ja Yhdysvaltain neuvotteluja uudesta SWIFT-sopimuksesta.

→ **Eurodacin valvonnan koordinoitiryhmä piti kolme kokousta**, joiden tuloksena laadittiin tietojen käsittelystä ilmoittamista rekisteröidylle sekä nuorten turvapaikanhakijoiden iän arviointia koskeva toinen koordinoitu tarkastusraportti.

VALVONTA

Yksi Euroopan tietosuojavaltuutetun tärkeimmistä tehtävistä on valvoa riippumattomalla tavalla EU:n toimielinten tai elinten tiedonkäsittelyä. Säädoskehityksen muodostaa asetus (EY) N:o 45/2001, jossa vahvistetaan useita velvoitteita niille, jotka käsittelevät tietoja, sekä useita oikeuksia niille, joiden henkilötietoja käsitellään.

Tiedonkäsittelyä koskevat ennakkotarkastukset olivat vuonna 2009 edelleen tärkeä osa tietosuojavaltuutetun valvontaa, mutta niiden tueksi on kehitetty muitakin valvontakeinoja, joita ovat kantelujen käsittely, tarkastukset, hallinnollisia toimenpiteitä koskeva neuvonta sekä aihekohtaisten ohjeiden laatiminen.

Ennakkotarkastukset

Asetuksessa (EY) N:o 45/2001 säädetään, että Euroopan tietosuojavaltuutetun on tarkastettava ennakolta kaikki ne henkilötietojen käsittelyä koskevat tapaukset, joihin saattaa liittyä erityisiä rekisteröityjen oikeuksiin ja vapauksiin liittyviä vaaroja. Tarkastuksen jälkeen tietosuojavaltuutettu määrittää, täyttävätkö henkilötietojen käsittelyä koskevat toimet asetuksen vaatimukset.

Vuonna 2009 tietosuojavaltuutettu antoi **ennakkotarkastuksista yhteensä 110 lausuntoa**, joista suurin osa koski terveyteen liittyviä tietoja, henkilöstön arviointia, rekrytointia, ajanhallintaa, puhelujen tallennusta, suoriutumisen arvioinnissa käytettäviä välineitä ja turvatarkastuksia. Nämä lausunnot julkaistaan tietosuojavaltuutetun verkkosivustolla, ja niiden täytäntöönpanoa seurataan järjestelmällisesti.

Saatuaan tietosuojavastaavilta useita tiedusteluja ennakkotarkastuksen tarpeesta tietosuojavaltuutettu määräsi tehtäväksi ennakkotarkastuksia useissa tapauksissa, joita olivat komission jäsenten kuulemiset Euroopan parlamentissa, Euroopan parlamentin työympäristön ergonominen arviointi sekä ylempien virkamiesten nimitykset Euroopan parlamentissa.

Määräysten noudattamisen seuranta

Asetuksen täytäntöönpanoa **seurataan järjestelmällisesti** laatimalla tulosindikaattorien perusteella säännöllisiä tilannearvioita kaikista EU:n toimielimistä ja elimistä. "Kevään 2009" toimien jälkeen tietosuojavaltuutettu julkaisi raportin, jossa todettiin EU:n toimielinten edistyneen hyvin tietosuojavaatimusten noudattamisessa. Useimmissa virastoissa vaatimuksia oli sen sijaan noudatettu leväperäisemmin.

Yleisen seurantatoiminnan lisäksi tietosuojavaltuutettu toimitti neljä **tarkastusta** paikalla eri EU:n toimielimissä ja elimissä. Tarkastusten seuranta toteutetaan järjestelmällisesti, ja niitä toimitetaan tulevaisuudessa entistä useammin. Heinäkuussa 2009 tietosuojavaltuutettu laati tarkastusmenetelmästä käsikirjan ja julkaisi sen pääkohdat verkkosivustollaan.

Kantelut

Asetuksen mukaan yksi tietosuojavaltuutetun tärkeimmistä tehtävistä on kuulla ja tutkia kanteluja sekä toimittaa tarkastuksia joko omasta aloitteestaan tai kantelun johdosta.

Tietosuojavaltuutetulle tulevien kantelujen **määrä kasvaa jatkuvasti**, ja tapaukset ovat **vaikeutunutta**. Tietosuojavaltuutettu sai vuonna 2009 yhteensä 111 kantelua (32 prosenttia enemmän kuin vuonna 2008). Näistä kaksi kolmasosaa jätettiin tutkimatta, sillä ne koskivat tietosuojavaltuutetun toimivallan ulkopuolella olevia kansallisen tason kysymyksiä. Loput kantelut vaativat perusteellisempia selvityksiä.

Useimmat tutkittavaksi otetut kantelut koskivat salassapitovaatimuksen rikkomista, liiallisten tietojen keruuta, rekisterinpitäjän syyllistymistä tietojen lainvastaiseen käyttöön, tiedonsaantioikeutta, oikeutta oikaista tietoja sekä tietojen poistamista. Kahdeksassa tutkitussa tapauksessa tietosuojavaltuutettu katsoi, että tietosuojasääntöjä oli rikottu.

Suurin osa vuonna 2009 tutkittavaksi otetuista kanteluista oli suunnattu Euroopan komissiota, myös Euroopan petostentorjuntavirastoa (OLAF) ja Euroopan henkilöstövalintatoimistoa (EPSO) vastaan. Tämä oli odotettavissakin, sillä komissiossa käsitellään enemmän henkilötietoja kuin missään muussa EU:n toimielimessä ja elimessä. OLAFia ja EPSOa koskevien kantelujen suuri määrä saattaa selittyä näiden elinten hoitamien tehtävien luonteella.

Hallinnolliset toimenpiteet

Euroopan tietosuojavaltuutettu jatkoi myös neuvonnan antamista yhteisön toimielinten ja elinten suunnittelemien henkilötietojen käsittelyä koskevien hallinnollisten toimenpiteiden osalta. Esille tuli erilaisia kysymyksiä, kuten henkilötietojen luovuttaminen kolmansille maille tai kansainvälisille organisaatioille, tietojen käsittely pandemiatilanteissa, tietosuoja sisäisen tarkastuksen yksikössä sekä tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanosäännöt.

Aihekohtaiset ohjeet

Tietosuojavaltuutettu antoi ohjeet henkilötietojen käsittelystä henkilöstön **rekrytoinnissa** sekä **terveyteen liittyvien tietojen** käsittelystä työpaikalla. Vuonna 2009 tietosuojavaltuutettu järjesti lisäksi julkisen kuulemisen videovalvontaa koskevista ohjeista ja korosti esimerkiksi "sisäänrakennettua yksityisyyden suojaa" ja vastuullisuutta tällaisen valvonnan keskeisinä periaatteina.

KUULEMINEN

Euroopan tietosuojavaltuutettu antaa ohjeita tietosuojakysymyksistä yhteisön toimielimille ja elimille useilla politiikan aloilla. Tämä neuvoo-antava tehtävä liittyy uusiin lainsäädäntöehdotuksiin sekä muihin aloitteisiin, jotka voivat vaikuttaa henkilötietojen suojaan EU:ssa. Ohjeet esitetään tavallisesti virallisena lausuntona, mutta tietosuojavaltuutettu voi antaa opastusta myös huomautusten tai toimintapoliittisten asiakirjojen muodossa. Osana tätä tehtävää seurataan myös tietosuojaan vaikuttavaa teknologian kehitystä.

Pääsuuntaukset

Vuoden 2009 aikana toteutettiin monia merkittäviä toimia ja tapahtumia, jotka toivat **uuden tietosuoja koskevan lainsäädäntökehityksen** asteen lähemmäksi toteutumista. Sen aikaansaaminen on tulevana vuosina etusijalla Euroopan tietosuoja-valtuutetun asialistalla.

Vuoden 2008 lopussa EU:n tasolla hyväksyttiin ensimmäinen yleinen **lainsäädäntökehys tietosuojan varmistamiseksi poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön alalla**. Vaikkei se kaikilta osin olekaan täysin tyydyttävä, sitä pidetään kuitenkin merkittävänä askeleena oikeaan suuntaan.

Toinen vuonna 2009 toteutettu tärkeä uudistus oli tarkistetun **sähköisen viestinnän tietosuoja-direktiivin** hyväksyminen osana laajempaa

lainsäädäntökokonaisuutta. Tämä oli samalla ensimmäinen vaihe tietosuoja koskevan lainsäädäntö-kehityksen nykyaikaistamisessa.

Lissabonin sopimuksen voimaantulo merkitsee uuden aikakauden alkua tietosuojalle. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) tultua voimaan perusoikeuskirja nimittäin sitoo unionin toimielimiä ja jäsenvaltioita niiden soveltaessa EU:n lainsäädäntöä, ja SEUT-sopimuksen 16 artiklassa luodaan yleinen oikeusperusta kattavan tietosuoja koskevan lainsäädäntökehityksen säätämiselle.

Komissio käynnisti vuonna 2009 myös julkisen kuulemisen tietosuoja koskevan lainsäädäntökehityksen tulevaisuudesta. Tietosuojavaltuutettu on tehnyt tiivistä yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa asianmukaisen yhteisen lausunnon antamiseksi tähän kuulemiseen ja on useissa yhteyksissä tuonut esille sen, että Euroopan unioniin tarvitaan nykyistä kattavampi ja tehokkaampi tietosuoja.

Tietosuojavaltuutetun lausunnot ja tärkeimmät kysymykset

Tietosuojavaltuutettu jatkoi yleisen **kuulemispolitiikkansa** toteuttamista ja antoi ennätyslisen määrän lainsäädäntöä koskevia lausuntoja eri aiheista. Poliitikassa noudatetaan ennakoivaa lähestymistapaa seulomalla säännöllisesti lausuntokierrokselle toimitettavat lainsäädäntöehdotukset

ja antamalla lainsäädäntöehdotuksista epävirallisia lausuntoja jo valmisteluvaiheessa. Useimmista tietosuojavaltuutetun lausunnoista jatkettiin myöhemmin keskustelua parlamentissa ja neuvostossa.

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tietosuojavaltuutettu seurasi erityisen tarkasti **Tukholman ohjelmaan** liittyvää kehitystä ja siinä esitettyjä viisivuotisnäkyviä oikeus- ja sisäasioiden alalla. Tietosuojavaltuutettu antoi neuvoja ohjelman kehittämistä ja osallistui eurooppalaisen tiedonhallintamallin valmistelutyöhön.

Muut tällä alalla tehdyt työt liittyivät **Eurodac- ja Dublin-asetusten** tarkistukseen, laajamittaisten tietoteknisten järjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan viraston perustamiseen sekä johdonmukaisten valvontakäytäntöjen kehittämiseen tällä alalla.

Sähköisen viestinnän tietosuojan ja teknologian alalla tietosuojavaltuutettu osallistui edellä mainitun yleisen tarkastelun lisäksi tietojen säilyttämisestä annettua direktiiviä, RFID-tunnisteiden tai älykkäiden liikennejärjestelmien käyttöä sekä RISEPTIS-raporttia ”Luottamus tietoyhteiskunnassa” koskevien kysymysten käsittelyyn.

Gloabalisaation alalla tietosuojavaltuutettu osallistui maailmanlaajuisten standardien kehittämiseen, tietosuojaa ja lainvalvontaa varten tapahtuvaa tietojenvaihtoa koskevaan transatlanttiseen vuoropuheluun sekä terroristiepäilyihin ja tiettyihin kolmansiin maihin kohdistettavien rajoitusten tarkasteluun.

Muita tietosuojavaltuutetun merkityksellisinä pitämiä aiheita olivat **kansanterveydelliset kysymykset**, kuten rajat ylittävä terveydenhuolto, sähköiset terveyspalvelut ja lääkevalvonta, sekä **asiakirjojen saaminen yleisön tutustuttavaksi**, esimerkiksi asetuksen (EY) N:o 1049/2001 tarkistus ja erinäiset asiakirjojen julkisuuden ja tietosuojan välistä suhdetta käsittelevät oikeustapaukset.

Viimeaikainen kehitys ja uudet painopistealueet

Euroopan tietosuojavaltuutetun työn painopisteet määrittellen tulevia muutoksia koskevien näkymien perusteella. Niihin kuuluvat **teknologian uudet suuntauukset**, kuten ”älykkäät” valvontakamerat, ”esineiden internetin” alalla tapahtuva kehitys sekä käyttötottumuksia seuraava sähköinen mainonta, joihin liittyy vakavia tietosuojaa ja yksityisyyttä koskevia huolenaiheita.

Euroopan tietosuojavaltuutetun lausuntotoiminnan lähtökohtana vuonna 2010 on myös **politiikassa ja lainsäädännössä** tapahtuva kehitys. Tietosuojaa koskevan lainsäädäntökehityksen tarkastelun lisäksi tietosuojavaltuutettu kiinnittää erityistä huomiota komission digitaalistrategiaan, jonka keskeisiin edellytyksiin yksityisyyden suoja ja tietosuojakin kuuluvat. EU:n ja Yhdysvaltojen välisissä suhteissa, mutta myös laajemmin yleismaailmallisten standardien kehittämisessä tapahtuu parhaillaan merkittävää kehitystä, joka aikanaan auttaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita hallitsemaan entistä tehokkaammin tietosuojan ulkoista ulottuvuutta.

YHTEISTYÖ

Euroopan tietosuojavaltuutettu tekee yhteistyötä muiden tietosuojaviranomaisten kanssa edistääkseen tietosuojan yhtenäisyyttä kaikkialla Euroopassa. Yhteistyöhön kuuluu myös yhteistoiminta EU:n entisen kolmannen pilarin nojalla perustettujen valvontaviranomaisten kanssa ja laaja-alaisten tietotekniikkajärjestelmien yhteydessä.

Euroopan tietosuojaviranomaisten välisen yhteistyön tärkein foorumi on **29 artiklan mukainen tietosuojatyöryhmä**. Euroopan tietosuojavaltuutettu osallistuu työryhmän toimintaan, ja sillä on keskeinen tehtävä tietosuojadirektiivin soveltamisessa yhdenmukaisesti.

Euroopan tietosuojavaltuutetun ja tietosuojatyöryhmän yhteistyön synergia on toiminut hyvin monissa kysymyksissä, mutta erityisesti tietosuojadirektiivin täytäntöönpanossa ja uuden teknologian tietosuojalle asettamissa haasteissa. Euroopan tietosuojavaltuutettu on antanut vahvan tukensa myös kansainvälisten tietovirtojen helpottamiseksi tehdyille aloitteille.

Erytismaininnan ansaitsee EU:n tietosuojaviranomaisten yhteinen kannanotto "Future of Privacy", jonka ne julkaisivat vastauksena Euroopan komission tietosuojaa koskevasta EU:n lainsäädäntökehiksestä sekä "turvaskannereiden" vaikutuksista lentoturvallisuuteen järjestämiin kuulemisiin.

Yksi tärkeimmistä Euroopan tietosuojavaltuutetun yhteistyötehtävistä koskee **Eurodacin** valvontaa, jonka osalta vastuu jaetaan kansallisten

tietosuojaviranomaisten kanssa. Eurodacin valvonnan koordinoitiryhmä, joka koostuu kansallisista tietosuojaviranomaisista ja Euroopan tietosuojavaltuutetusta, kokoontui vuoden aikana kolme kertaa ja keskittyi etenkin joulukuussa 2007 hyväksytyyn työohjelman täytäntöönpanoon.

Yhteistyön keskeisiä tuloksia oli kesäkuussa 2009 hyväksytty toinen tarkastusraportti, jossa keskityttiin kahteen aiheeseen: turvapaikanhakijoiden tiedonsaantioikeuteen ja nuorten turvapaikanhakijoiden iän arviointimenetelmiin.

Tietosuojavaltuutettu jatkoi tiivistä yhteistyötä tietosuojaviranomaisten kanssa entisen "kolmannen pilarin" alaan kuuluvissa asioissa eli **poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön** alalla, samoin kuin poliisi- ja oikeusasioiden työryhmän kanssa. Vuonna 2009 yhteistyöhön sisältyi osallistuminen Tukholman ohjelmasta käytyyn keskusteluun sekä tietosuojaa koskevan neuvoston puitepäätöksen vaikutusten arviointiin.

Yhteistyöhön muilla **kansainvälisillä foorumeilla** kiinnitettiin edelleen huomiota. Näistä on mainittava erityisesti Madridissa pidetty tietosuojavaltuutettujen 31. kansainvälinen konferenssi, jossa laadittiin tietosuojaa koskevat yleismaailmalliset standardit.

Tietosuojavaltuutettu järjesti myös tietoturvaloukkausten torjuntaa käsittelevän työpajan. Se liittyi 28. kansainvälisessä konferenssissa marraskuussa 2006 julkaistuun "Lontoon aloitteeseen", jonka tavoitteena on tietosuojan tehostaminen ja tietoisuuden lisääminen tietosuojaan liittyvistä kysymyksistä.

KESKEISET TAVOITTEET VUODEKSI 2010

Vuodeksi 2010 on valittu seuraavat keskeiset tavoitteet:

- Tietosuojavastaavien verkoston tukeminen

Tietosuojavaltuutettu tukee edelleen voimakkaasti tietosuojavastaavia etenkin vasta perustetuissa virastoissa ja kannustaa tehostamaan asiantuntemuksen ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa niiden välillä. Tässä yhteydessä harkitaan ammatillisten standardien antamista tietosuojavastaavien tehokkuuden parantamiseksi.

- Ennakkotarkastusten merkitys

Tietosuojavaltuutettu kiinnittää entistä enemmän huomiota ennakkotarkastuksista annetuissa lausunnoissa esitettyjen suositusten täytäntöönpanoon ja varmistaa niiden riittävän seurannan. Virastoille yhteisten tiedonkäsittelykäytäntöjen ennakkotarkastuksiin kiinnitetään jatkossakin erityistä huomiota.

- Horisontaalinen opastus

Tietosuojavaltuutettu jatkaa tärkeitä kysymyksiä koskevaa ohjeistusta ja saattaa sen yleisesti saataville. Ohjeita julkaistaan videovalvonnasta, hallinnollisista tutkimuksista ja kurinpitomenettelyistä sekä tietosuojavastaavien tehtäviä ja velvollisuuksia koskevien sääntöjen täytäntöönpanosta.

- Tarkastuspolitiikka

Tietosuojavaltuutettu julkaisee yleiset toimintaohjeet tietosuojasääntöjen noudattamisen seurannasta ja täytäntöönpanon valvonnasta EU:n toimielimissä ja elimissä. Ne käsittävät kaikki asianmukaiset keinot arvioida tietosuojasääntöjen noudattamista, varmistaa se sekä edistää institutio-naalista vastuuta hyvistä tiedonhallinnasta.

- Lausunnot

Tietosuojavaltuutettu jatkaa lausuntojen tai huomautusten antamista uutta lainsäädäntöä koskevista ehdotuksista ja varmistaa niiden riittävän seurannan kaikilla asianomaisilla aloilla. Erityistä huomiota

kiinnitetään toimintasuunnitelmaan, jolla pannaan täytäntöön Tukholman ohjelma.

- Lainsäädäntökehyksen tarkistus

Tietosuojavaltuutettu pitää etusijalla kokonaisvaltaisen lainsäädäntökehyksen kehittämistä tietosuojalle. Kehyksen on katettava kaikki EU:n politiikan alat ja varmistettava tehokkaan tietosuojan toteutuminen käytännössä. Tietosuojavaltuutettu osallistuu aiheesta käytävään julkiseen keskusteluun aina, kun se on tarpeen ja asianmukaista.

- Digitaalistrategia

Tietosuojavaltuutettu kiinnittää erityistä huomiota komission digitaalistrategiaan kaikilla selvästi tietosuojaan vaikuttavilla aloilla. ”Sisäänrakennetun yksityisyyden suojan” periaatetta ja sen käytännön toteutusta tuetaan voimakkaasti.

- Tiedotustoiminta

Tietosuojavaltuutettu parantaa edelleen online-tietovälineitään (verkkosivusto ja sähköinen tiedote), jotta ne vastaisivat paremmin käyttäjien tarpeita. Eri aiheista laaditaan uusia julkaisuja (tietolehdet).

- Sisäinen organisaatio

Tietosuojavaltuutettu tarkistaa sihteeristönsä organisaatorakennetta varmistaakseen eri vastuualueiden ja tehtävien entistä tehokkaamman hoitamisen. Organisaatiokaavio julkaistaan pääpiirteittäin verkkosivustolla.

- Resurssienhallinta

Tietosuojavaltuutettu kehittää edelleen rahoitus- ja henkilöstöresurssien hallintaa ja tehostaa muitakin sisäisiä työprosesseja. Erityistä huomiota kiinnitetään toimitilan laajentamiseen ja asianhallintajärjestelmän kehittämiseen.

Euroopan tietosuojavaltuutettu

Vuosikertomus 2009 – Tiivistelmä

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto

2010 – 12 s. – 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-95073-76-0

doi:10.2804/19382

MISTÄ EU:N JULKAISUJA SAA?

Maksuttomat julkaisut

- EU Bookshopista (<http://bookshop.europa.eu>)
- Euroopan unionin edustustoista tai lähetystöistä.
Yhteystiedot löytyvät internetosoitteesta <http://ec.europa.eu>, tai ne saa lähettämällä faksin numeroon +352 292942758.

Maksulliset julkaisut

- EU Bookshopista (<http://bookshop.europa.eu>).

Maksulliset tilaukset (esimerkiksi EUVL:n vuosikerta, tuomioistuinten oikeustapauskokoelmat):

- Euroopan unionin julkaisutoimiston myyntiedustajalta (http://publications.europa.eu/others/agents/index_fi.htm)

EUROOPAN
TIETOSUOJAVALTUUTETTU

*Euroopan
tietosuojavaltuutettu*

www.edps.europa.eu

Julkaisutoimisto

ISBN 978-92-95073-76-0

9 789295 073760